

**МДТ “ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ ТОҶИКИСТОН” БА НОМИ
АБУАЛИ ИБНИ СИНО**

КАФЕДРАИ БЕҲДОШТИ МУҲИТИ ЗИСТ

САВОЛҲОИ ИМТИҲОНӢ АЗ ФАНИ БЕҲДОШТИ ХӢРОКА

1. Фанни беҳдошти хурока, вазифа ва усулҳои он
2. Арзиши энергетика ғизо
3. Мубодилаи энергия дар организм ва мувозинати энергетикӣ
4. Талаботи организм одам ба сафеда
5. Кислотаҳои ҷарбии сер
6. Кислотаҳои ҷарбии носер
7. Усулҳои баҳодиҳии миқдор ва сифати ҷарбҳо таркиби маҳсулоти хӯрокворӣ
8. Карбогидратҳо ва аҳамияти онҳо дар ғизои инсон
9. Манбаҳои асосии карбогидратҳо дар таркиби ғизо
10. Аҳамияти моносахаридҳо, дисахаридҳо, олигосахаридҳо, полисахаридҳо
11. Аҳамияти нахҳои ғизо
12. Бемориҳои, ки дар натиҷаи норасоии ва барзиёдии карбогидратҳои хӯрокворӣ пайдошаванд
13. Усули баҳодиҳии миқдор ва сифати карбогидратҳои таркиби маҳсулотҳои хӯрокворӣ
14. Витаминҳо ва аҳамияти онҳо дар ғизои инсон
15. Витаминҳои дар об ҳалшаванда (витамины С, гуруҳи В, биофлавоноидҳо ва кислотаи пантотенӣ)
16. Витаминҳои дар раған ҳалшаванда (витамины А, D, E, K, каротиноидҳо)
17. Бемориҳои, ки дар натиҷаи норасоии ва барзиёдии витаминҳо
18. Манбаҳои асосии витаминҳо
19. Талаботҳои шабонарузии аҳоли ба витаминҳои: С ва А
20. Талаботҳои шабонарузии аҳоли ба витаминҳои гуруҳи В
21. Моддаҳои маъдани ва аҳамияти онҳо дар ғизои инсон
22. Микроэлементҳо ва макроэлементҳо, функсияҳои биохимиявӣ ва физиологӣ
23. Бемориҳои, ки дар натиҷаи норасоии ва барзиёдшавии моддаҳои минералӣ
24. Усули баҳодиҳии миқдор ва сифати моддаҳои минералӣ дар таркиби маҳсулотҳои хӯрокворӣ
25. Талаботҳои шабонарузӣ ба энергия, сафеда, ҷарбҳо ва карбогидратҳо барои аҳолии дорой қобилияти меҳнат
26. Талаботҳои беҳдошти ғизои ратсионалӣ
27. Талаботҳои беҳдошти ғизои тартиб ва шароити хӯрокхӯрӣ
28. Талаботҳои беҳдошти ғизои сифати маҳсулотҳои хӯрокворӣ
29. Арзиши маҳсулоти хӯрокворӣ ва ратсионии хурока
30. Арзиши ғизои ва биологияи компонентҳои асосии хӯрокворӣ
31. Беҳатарии маҳсулоти хӯрокворӣ
32. Ба меъёрдорӣ беҳдошти микроорганизмҳо дар маҳсулоти хӯрока
33. Меъёрҳои гигиении моддаҳои бегона дар маҳсулоти хӯрока
34. Баҳодиҳии гигиенӣ ба сифат ва беҳатарии маҳсулотҳои пайдоишашон растанигӣ
35. Талаботҳои санитарии гигиенӣ барои аз нав коркардӣ маҳсулотҳои растанигӣ.
36. Баҳодиҳии гигиенӣ ба сифат ва беҳатарии маҳсулотҳои пайдоишашон ширӣ
37. Шир, маҳсулотҳои ширӣ, творог, сметана, маска ва дигар маҳсулотҳои ба инҳо монанд, аҳамияти онҳо дар ғизои инсон
38. Аҳамияти шир ва маҳсулоти ширӣ дар пайдоиши бемориҳои дар байни аҳоли мавҷуд буда
39. Талаботҳои санитарии гигиенӣ барои аз нав коркардӣ шир ва маҳсулотҳои ширӣ

40. Баҳодиҳии гигиенӣ ба сифат ва бехатарии тухм ва маҳсулотҳои тухмӣ
41. Тавсифи тухм ва маҳсулотҳои тухми ва аҳамияти онҳо дар ғизои инсон
42. Аҳамияти тухм ва маҳсулоти тухмӣ дар пайдоиши бемориҳои дар байни аҳоли мавҷуд буда
43. Талаботҳои санитарии гигиенӣ барои аз нав коркарди тухм ва маҳсулотҳои тухмӣ
44. Баҳодиҳии гигиенӣ ба сифат ва бехатарии гушт ва маҳсулотҳои гушти
45. Аҳамияти гушт ва маҳсулотҳои гушти дар ғизои инсон
46. Аҳамияти гушт ва маҳсулотҳои гушт дар пайдоиши бемориҳои дар байни аҳоли мавҷуд буда
47. Талаботҳои санитарии – гигиенӣ барои аз нав коркарди гушт ва маҳсулотҳои гушти
48. Баҳодиҳии гигиенӣ ба сифат ва бехатарии моҳӣ ва маҳсулотҳои баҳрӣ
49. Аҳамияти моҳи ва маҳсулотҳои моҳигию баҳрӣ дар пайдоиши бемориҳои дар байни аҳоли мавҷуд буда
50. Талаботҳои санитарии – гигиенӣ барои аз нав коркарди моҳӣ ва маҳсулотҳои моҳигию баҳрӣ

САВОЛҲОИ ИМТИҲОНӢ АЗ ФАНИ БЕҲДОШТИ КУДАКОН ВА НАВРАСОН

1. Пешгирии бемории наздикбинӣ дар байни кӯдакон ва наврасон
2. Талабқунии беҳдошти ба рушноии табиӣ ва ғайри табиӣ дар муассисаҳои кӯдакон
3. Пешгирии аз ҳад зиёд мондашавии кӯдакон ва наврасон вобаста ба анатомия ва хусусияти физиологии **СМА**
4. Муҳимтарин қонуниятҳои инкишофи физики, акселератсия ва проблемаҳои он
5. Нишондодҳои инкишофи физики ва тарзи баҳодиҳии он
6. Баҳодиҳии инкишофи физикӣ ва мукамал кардани он бо чадвали регрессивӣ
7. Муайян кардани сину соли биолог бо тақвим
8. Усулҳои обутобдиҳии кудакон ва наврасон бо ҳаво, об ва офтоб
9. Талаботҳои беҳдошти микроиқлими муассисаҳои бачагона
10. Талаботҳои микроиқлим (ҳарорат, рутубат, суръати ҳаракати ҳаво) дар ҷойи ассосии муассисаҳои кудакона
11. Нақшаҳои ҷойгиршавӣ ва хизматрасонии муассисаҳои кудакони томақтабӣ дар ҷойҳои аҳолинишин
12. Маҳдудияти принципҳои гурӯҳи муассисаҳои кудакони томақтабӣ
13. Лойҳа ва таҷҳизотҳои китъаи замини муассисаҳои кудакони томақтабӣ
14. Талаботҳои беҳдошти ба тартиботи рӯз
15. Талаботҳои беҳдошти ба ташкилоти машғулятҳои дарси дар муассисаҳои томақтабӣ
16. Талаботҳои беҳдошти ба ташкилоти тарбияи ҷисмонӣ дар муассисаҳои томақтабӣ
17. Қойдаҳои интихоби мебел барои кудакон дар муассисаҳои томақтабӣ
18. Талаботҳои беҳдошти ба бозичаҳои муассисаҳои кудакона
19. Сифати сохтани намунаи либос ва пойафзол барои гурӯҳи кудакони ҳар гуна синну сол дошта
20. Пешгирии бемориҳои сироятӣ дар муассисаҳои томақтабӣ
21. Принципҳои гуруҳҳои изолятсия дар муассисаҳои кудакон ва томақтабӣ
22. Чорабиниҳои беҳдошти дар муассисаҳои кудакон ва томақтабӣ
23. Гузаронидани чорабиниҳои зидди эпидемикӣ дар муассисаҳои кудакон ва томақтабӣ
24. Талаботҳои беҳдошти ба лоиҳаи китъаи заминсозӣ барои мактаб ва мактаб интернатҳо

25. Талаботҳои беҳдошти барои ҷойгиркунии мактаб ва мактаб интернатҳо дар нақшаи ҷои аҳолинишин (радиуси хизмати, лоиҳасозии китъа ва таҷҳизонидани территорияҳо)
26. Талаботҳои беҳдошти дохили лоиҳаи мактаб (таркиби бино, ҷобачокуни ва талаботҳои беҳдошти барои лоиҳаи дарсхона, таълими озмоишӣ, гимнастикӣ ва таълими меҳнат)
27. Талаботҳои беҳдошт ба мебелҳои мактабӣ
28. Беҳдошти асоскуни ва таркиби мебелҳо
29. Мавқеи дурусти ҳолати бадани кудак хангоми хондан ва навиштан
30. Баҳодихии нишондоди асосии беҳдошт ва ченаки мебелҳои мактаби
31. Қойдаҳои беҳдошт ва интихоби мизу курсиҳои мактаби
32. Тамғазании мебелҳои таълимии мактаби
33. Талаботҳои беҳдошт оиди ташкил намудани дарсҳои амали дар мактаб
34. Талаботҳои беҳдошт оиди ташкил намудан ва гузаронидани дарс дар алоқаманд бо **СМА** дар кудакон
35. Талаботҳои беҳдошт оиди ташкил намудани рузҳои хониш ва ҳафтаи хониш
36. Талаботҳои беҳдошт оиди ташкил намудани истироҳати хонандагон
37. Талаботҳои беҳдошт оиди тартиби рӯз дар байни мактаббачагон
38. Аҳамияти фаъолияти физики дар вақтҳои берун аз мактаб
39. Назорати тиббӣ оиди фаъолияти тарбияи физикии хонандагони мактаб
40. Талаботҳои беҳдошт оиди сохтан ва ҷиҳозонидани устохонаи мактаб
41. Талаботҳои беҳдошт оиди ташкил намудани омузиши наврасон дар омузишгоҳи касбии техникӣ (ОКТ)
42. Талаботҳои беҳдошт оиди китъаи замини омузишгоҳи касбии техникӣ (ОКТ) (ҷойгири, ченак, зичи иморат, маҳдудияти территория)
43. Зарурияти машварати тиббии касби дар мактабҳо
44. Принсипҳои асосии хизматрасонии тиббии кудакон ва наврасон
45. Пешгирии бемориҳои сироятӣ дар муассисаҳои кудакона ва мактабӣ
46. Бемориҳои кудакон, ки аз ифлосшавии муҳити зисти шаҳр ба вуҷуд меоянд.
47. Акселератсияи инкишофи физики муаммои иҷтимоию гигиеникии ҷамъият
48. Методикаи баҳодихии гигиении гизо дар мактаб
49. Талаботҳои гигиени дар ташкили омузиши дарсҳои компютери дар мактаб
50. Методикаи баҳодихии гигиени бозичаҳои кудакон

САВОЛҲОИ ИМТИҲОНӢ АЗ ФАНИ БЕҲДОШТИ МЕҲНАТ

1. Соҳаҳоеро номбар кунед, ки дар он ҷо алоқаи одам бо ҷанг (гард) мумкин аст.
2. Дар бораи ҷангҳои саноати маълумот диҳед
3. Аз таъсири ҷангҳои саноати кадом бемориҳо ба вуҷуд меояд .
4. Классифактсияи бемориҳои вобаста ба ҷанг аст номбар кунед .
5. Кадом роҳҳои пешгирии бемориҳои гардиро медонед.
6. Меъёри консентратсияи ҷанг дар утокҳои корӣ .
7. Ҷорабиниҳои санитарии техники барои пешгирии бемориҳои гарди (ҷанги)ро номбар намоед .
8. Ҷорабиниҳои бар зидди пайдошави ва паҳншавии ҷанг дар саноат номбар намоед
9. Дар бораи гузариш ва пешгӯии силикозҳо нақл кунед .
10. Ҷораҳои пешгирии силикозҳоро номбар намоед .
11. Дар хусуси захрҳои саноатӣ тавсифи гигиенӣ диҳед
12. Таъсири токсикӣ захрҳои саноатӣ бо таркиби химиявӣ ва хосияти физикавии захрҳо алоқаманди дорад шарҳ диҳед
13. Роҳҳои воридшави ва хоричшавии захрҳоро аз организм номбар кунед
14. Тақсимшави ва мубадалгардии захрҳоро дар организм шарҳ диҳед

15. Вобастагии таъсири токсикии захрҳо аз концентратсия,воя(доза),вакти таъсир,шароити ҳарорат,шиддатнокии кори ҷисмонӣ,шароити хӯрокхӯриро шарҳ диҳед
16. Дар хусуси таъсири омехтаи(комбиниронидашудаи) захрҳо маълумот диҳед
17. Заҳролудшавиҳои касбиро номбар кунед
18. Чорабиниҳои умумии пешгирии заҳролудшавии касбиро номбар кунед
19. Соҳаҳои асосие,ки дар онҳо моддаҳои захрнок ба кор бурда мешаванд номбар кунед
20. Манбаҳои ларзиши истехсолиро номбар кунед
21. Тавсифи физикавии ларзиширо шарҳ диҳед
22. Патогнези бемории вибраториро шарҳ диҳед
23. Дар хусуси клиникаи бемории вибратории таъсири ҷузъи ва умумӣ инчунин ҳангоми таъсири омехтаи ларзиши ҷузъи ва умумӣ алоқаманданд шарҳ диҳед
24. Чорабиниҳои пешгирикунандаи бемории вибраториро номбар кунед
25. Бемории ғалоғула(ғавғо)-ро шарҳ диҳед
26. Пайдоиши нишонаҳои клиникаи бемории вибраторӣ
27. Ҳадди имконпазири дараҷаи ғалоғуларо шарҳ диҳед
28. Чорабиниҳои пешгирикунандаи таъсири зараррасони ғалоғуларо шарҳ диҳед
29. Гармқардан ва хунуккунии микроклими истехсолотро шарҳ диҳед
30. Мубодилаи гармии байни организму муҳити атрофро шарҳ диҳед
31. Намудҳои гармкуни ва хунуккуниро номбар кунед
32. Бамеъёрдарории микроклимро дар истехсолоти сарду гарм (гарму хунук)шарҳ диҳед
33. Чорабиниҳои пешгирикунандаи аз ҳад зиёд гармшави ва хунукшавии организмро шарҳ диҳед
34. Таснифи радиомавҷҳои электрромагнити ва вобастагии онро бо дарозии мавҷ шарҳ диҳед
35. Радиомавҷҳо дар хоҷагии халқ чигуна истифода бурда мешавад
36. Тавсифи муҳтасари манбаи афканишотро баён намоед
37. Воҳидҳои ҷенкунии радиомавҷоро шарҳ диҳед
38. Мавҷҳои электромагнитии диапазонашон радиозуддӣ(радиочастот) дошта ба организми кормандон чигуна таъсир мерасонанд
39. Дар зери мафҳуми осебёбии(ҷароҳат) истехсоли чиро мефаҳмед
40. Осебёбии(ҷароҳат) механики,химиявӣ, ҳароратӣ ва электрикиро шарҳ диҳед
41. Расонидани ёрии аввалин ҳангоми осебёбии чигуна гузаронида мешавад
42. Қабул ва ба қайдгирии ҳолатҳои осебёбии истехсолиро шарҳ диҳед
43. Чорабиниҳо барои пешгирии осебардорӣ истехсоли чигуна аст шарҳ диҳед
44. Намудҳои асосии ҳавотозакунӣ(табиӣ:-аэратсия;механики:-кашанда ва ҷорикунанда;ҷузъи ва умумӣ)
45. Аҳамияти дастгоҳҳои ҳавотозакунӣ дар сеҳҳои ҳарораташон гарм
46. Аҳамияти гигиении рӯшноӣ дар истехсолот (таъсири он ба функцияи биноии чашм,ба коршоямӣ,маҳсулнокии меҳнат,инчунин аҳамияти он дар пешгирии осебардорӣ истехсолӣ)
47. Талаботҳои асосӣ барои рӯшноии истехсолӣ
48. Талаботҳо барои рӯшноии сунъӣ (ҷузъӣ,умумӣ,омехта) чигуна аст шарҳ диҳед
49. Принципи бамеъёрдарории рӯшноии сунъӣ чигуна аст шарҳ диҳед
50. Талаботҳо барои рӯшноии табиӣ дар биноҳои истехсолӣ чигуна аст шарҳ диҳед

САВОЛҲОИ ИМТИҲОНӢ АЗ ФАНИ БЕҲДОШТИ КОММУНАЛӢ

1. Мавзӯи гигиенаи коммуналӣ,вазифа ва усулҳои он
2. Аҳамияти гигиении шароити табииву-иқлимӣ ҳангоми банақшагири ва сохтмони маҳалҳои аҳолинишин

3. Микроиклим, нурафканӣ ва кабудизоркунии ҳудуди биноҳои истиқоматӣ
4. Таъсири ғалоғулаи шаҳр ба организми инсон
5. Ҳолати ҳавои атмосферии маҳалҳои аҳолинишин
6. Манбаҳои ифлоскунандаи ҳавои атмосферӣ дар маҳалҳои аҳолинишин
7. Моддаҳои ифлоскунандаи ҳавои атмосферӣ дар маҳалҳои аҳолинишин
8. Аҳамияти гигиенӣ ва эпидемиологии омилҳои муҳити дохилибемористонӣ
9. Чорабиниҳо оиди мувофиқ намудани муҳити дохилибемористони ба талаботҳои гигиенӣ
10. Марҳилаи гузаронидани назорати санитарии пешакии иншоотҳои таъиноти коммуналӣ
11. Усули амиқи муоинаи санитарии иншоотҳои таъиноти коммуналӣ
12. Коркарди нақшаи чорабиниҳои солимгардони дар иншоотҳои таъиноти коммуналӣ
13. Усули баҳодихии гигиенӣ ба сифати оби нӯшокии системаи марказонидашуда
14. Усули баҳодихии гигиенӣ ба сифати оби системаи обтаъминоти ҷузъӣ
15. Усули баҳодихии гигиенӣ ба сифати обҳои манбаҳои обтаъминкуни
16. Усули интиҳоби манбаҳои об барои барпокунии водопроводҳо
17. Усули гирифтани намунаи об барои муоина
18. Тавсифи гигиенӣ нишондиҳандаҳои органолептикии об ва усули муайян кардани он
19. Тавсифи гигиенӣ нишондиҳандаҳои химиявии об ва усули муайян кардани он
20. Тавсифи гигиенӣ нишондиҳандаҳои микробиологии об ва усули муайян кардани он
21. Гузаронидани назорати санитарии пешакӣ ҳангоми обтаъминкунии марказонидашуд
22. Гузаронидани назорати санитарии пешакӣ ҳангоми обтаъминкунии (маҳалли)ҷузъӣ
23. Гузаронидани назорати санитарии ҷорӣ ҳангоми обтаъминкунии марказонидашуд
24. Гузаронидани назорати санитарии ҷорӣ ҳангоми обтаъминкунии маҳаллӣ(ҷузъӣ)
25. Меъёрҳои гигиенӣ сифати оби нӯшокии шабакаҳои обтаъминкунии марказонидашуда ва маҳаллӣ(ҷузъӣ)
26. Усули муайян намудани минтақаи муҳофизати санитарии водопроводҳои рӯизаминӣ
27. Усули муайян намудани минтақаи муҳофизати санитарии водопроводҳои зеризаминӣ
28. Нақшаи пурраи таҳлили санитарии об
29. Нақшаи мухтасари таҳлили санитарии об
30. Усули мутолеаи таҳлили об
31. Усули назорати лаборатории тарзи безаргардони об
32. Усули муоинаи(таҳқиқи) санитарии манбаи обтаъминкуни
33. Усули гирифтани намунаҳо аз обҳои корезӣ барои тадқиқот
34. Усули таҳқиқи намунаҳо аз обҳои корезӣ ва мутолеаи таҳлилҳо
35. Гузаронидани экспертизаи санитарии партофтани обҳои корезӣ
36. Талаботҳои гигиенӣ «Қоидаҳои муҳофизати обҳои рӯизамини аз ифлосшавӣ»
37. Усули тафтиши иншоотҳои тозакунии партовҳои канализатсионӣ
38. Усули муоинаи санитарии обанборҳои рӯи замин
39. Усули гирифтани намунаи хок барои муоина ва муҳокими таҳлилҳо
40. Усули гузаронидани назорат аз болои ҳолати санитарии хок
41. Усули интиҳоби нақшаи тозакунии санитарии маҳалҳои аҳолинишин
42. Меъёрҳои чамшавии партовҳои майшӣ дар биноҳои истиқоматӣ
43. Нишондиҳандаҳои санитарии ҳолати хок
44. Усули гирифтани намунаи ҳавои атмосферӣ барои муоина ва мутолеаи таҳлилҳо

45. Гузаронидани муоинаи санитарии манбаҳои ифлоскунандаи ҳавои атмосферӣ
46. Усули гузаронидани назорати санитарии пешакӣ ва ҷорӣ дастгоҳҳои чангкаши ва тозакунии газ
47. Усули омӯхтани таъсири ифлосшавии ҳавои атмосферӣ ба саломатии аҳоли
48. Гузаронидани экспертизаи санитарии лоиҳаи биноҳои истиқомати ва ҷамъиятӣ
49. Гузаронидани экспертизаи санитарии масолеҳ ва конструксияи сохтмон
50. Бамеъёрдарории нишондиҳандаҳои рӯшноии табиӣ ва сунъӣ дар биноҳои истиқомати ва ҷамъиятӣ